

ДПФ “ДСК – РОДИНА”

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
И ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2021 година

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Надзорен съвет:

Виолина Маринова Спасова – председател

Чаба Наги – член

Янаки Севастиянов Янакиев- член

Управителен съвет:

Боян Стефов– председател

Диана Митева-член на УС

Николай Иванов Марев – член и главен изпълнителен директор

Румяна Боянова Сотирова –член и изпълнителен директор

Михаил Петров Сотиров – член и изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, пощенски код: 1303

бул. „ Александър Стамболийски” № 101, МОЛ София, София Тауър, ет.4

www.dskrodina.bg

Банка-попечител:

„Алианц Банк България” АД

Инвестиционни посредници:

„Райфайзенбанк (България)” ЕАД

„Уникредит Булбанк” АД

„Първа Финансова Брокерска Къща” ООД

„Адамант кепитъл партньърс” АД

„Ситигруп глобъл маркетс лимитед”

„Ситигруп глобъл маркетс юрп АГ”

„София интернешънъл секюритиз” АД

„Ситибанк Европа” АД клон България КЧТ

„Елана Трейдинг” АД

ДОКЛАД

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ДСК-РОДИНА”**

ЗА 2021 ГОДИНА

I. Обща информация за фонда

Доброволен пенсионен фонд „ДСК-Родина“ (наричан по-долу за краткост ДПФ „ДСК – Родина“ или Фонда) е регистриран по фирмено дело 12575/2000 г. С решение на Софийски градски съд от 2003 г. наименованието на фонда е променено на ДПФ „ДСК – Родина“. Седалището и адресът на управление на Фонда е: София 1303, бул. „Ал. Стамболийски“ №101, Мол София, София Тауър, ет.4.

Фондът е самостоятелно юридическо лице, което се управлява от Пенсионноосигурителна компания “ДСК - Родина” АД („Компанията“ или „ПОК“) на основание Лицензия №04 от 03.10.2000г. за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване, издаден от Държавната агенция за осигурителен надзор и разрешение за управление на Доброволен фонд № 341 – ДПФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор (КФН). Фондът няма органи на управление и служители, представлява се от Компанията чрез нейните изпълнителни директори.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално и има изцяло доброволен характер. Всяко физическо лице, навършило 16 години, може да се осигурява за лична допълнителна пенсия. Осигуряването в ДПФ се осъществява на капиталово покривен принцип на базата на дефинирани вноски-парични осигурителни вноски, които могат да бъдат еднократни, месечни или за друг период. Вноските могат да бъдат от физически лица – за тяхна сметка, от работодатели, които са осигурители – за техните работници и служители и от други осигурители – физически или юридически лица в полза на трети лица.

Вноските на осигурените лица, както и прехвърлени техни средства от други фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се записват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда. Индивидуалните партиди се водят в левове и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Тя се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

За осъществяване на дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ДПФ “ДСК – Родина”. Натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Банка-попечител и инвестиционни посредници

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията има сключен договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда и осъществява контрол върху нарежданията на Компанията за разпореждане със средствата на Фонда. Банка-попечител на ДПФ “ДСК – Родина” е ТБ „Алианц Банк България“ АД.

Сделките с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда, се извършват чрез лицензирани инвестиционни посредници, с които Компанията е сключила договори от името на Фонда.

Финансов надзор

Надзор върху управлението на Фонда се осъществява от Комисия за финансов надзор - специализиран държавен орган с правомощия да регулира и осъществява надзор на капиталовия, застрахователния и пазара на допълнителното пенсионно осигуряване (www.fsc.bg).

Съвместен финансов одит

Годишните финансови отчети на Компанията и ДПФ „ДСК-Родина“ задължително се проверяват и заверяват съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит в България. През отчетната финансова година за одитори на компанията и Фонда бяха избрани „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД - едни от водещите организации в страната, предоставящи професионални услуги в сферата на одита.

Услугите и възнагражденията на съвместните регистрирани законови одитори се поемат от ПОК в съответствие с нормативните изисквания.

II. Пазарен дял

По брой осигурени лица

Към 31 декември 2021 г. ДПФ „ДСК-Родина“ достига **19.01%** пазарен дял по брой осигурени лица.

В таблицата е посочена сравнителна информация за пазарните дялове на пенсионните дружества по брой лица и за изменението им спрямо предходната година на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН.

Наименование на доброволен пенсионен фонд	31.12.2021 г. (в %)	31.12.2020 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ДПФ „Доверие“	22.32	22.35	-0.03
ДПФ „Съгласие“	7.68	7.96	-0.28
ДПФ „ДСК-Родина“	19.01	19.02	-0.01
ДПФ „Алианц България“	33.02	33.12	-0.10
„ДПФ ОББ“	6.93	6.54	0.39
ДПФ „ЦКБ - Сила“	8.72	8.66	-0.06
„ДПФ - Бъдеще“	0.58	0.60	-0.02
ДПФ „Топлина“	1.67	1.68	-0.01
ДПФ „Пенсионноосигурителен институт“	0.07	0.07	0.00

По управлявани активи

Към 31 декември 2021 г. пазарният дял по активи на ДПФ „ДСК-Родина“ се увеличава с 67 базисни точки спрямо предходната година и достига **11.22%**. В следващата таблица е представена сравнителна информация за пазарните дялове по активи и за изменението им спрямо предходната година на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН.

Наименование на доброволен пенсионен фонд	31.12.2021 г. (в %)	31.12.2020 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ДПФ „Доверие“	13.16	13.43	-0.27
ДПФ „Съгласие“	7.13	7.52	-0.39
ДПФ „ДСК-Родина“	11.22	10.55	0.67

Наименование на доброволен пенсионен фонд	31.12.2021 г. (в %)	31.12.2020 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ДПФ „Алианц България“	45.75	45.36	0.39
„ДПФ ОББ“	13.86	14.03	-0.17
ДПФ „ЦКБ - Сила“	7.70	7.84	-0.14
„ДПФ - Бъдеще“	0.18	0.21	-0.03
ДПФ „Топлина“	0.93	0.99	-0.06
ДПФ „Пенсионноосигурителен институт“	0.07	0.07	0.00

III. Осигурителна дейност

Общ брой осигурени лица

Към 31 декември 2021 г. в ДПФ „ДСК-Родина“ членуват 122 791 осигурени лица, за които има преведена поне една осигурителна вноска, като:

- 109 097 са осигурени лица по договори с лични вноски;
- 17 190 са осигурени лица по договори с вноски от работодател;
- 8 лица се осигуряват по договор с друг осигурител.

Едно лице може да се осигурява в ДПФ по повече от един договор.

През 2021 г. броят на осигурените лица на ДПФ „ДСК-Родина“ е намалал нетно с 17 лица спрямо края на 2020 г. През същия период съгласно предварителна обобщена информация, публикувана на уеб сайта на КФН, пазарът по допълнително доброволно пенсионно осигуряване в ДПФ е нараснал нетно с 458 лица или с 0.07% спрямо края на 2020 г.

Лица, постъпили във фонда

- Броят на лицата, постъпили през 2021 г. във Фонда чрез прехвърляне от други доброволни фондове е 113 лица, с 22.83 % повече от предходната година (92 лица).

Лица, напуснали фонда

През 2021 г. общо 6 618 лица са напуснали Фонда, спрямо 5 915 през 2020 г. По причини/основание за напускане разпределението е както следва:

- 80 лица са променили участието си и са прехвърлили средствата си в друг доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
- 2 468 лица са получили еднократно натрупаните средства във връзка с придобито право на пенсия;
- 3 459 лица са изтеглили средствата си;
- 611 лица са с преустановено участие поради настъпил осигурителен случай „смърт“ и упражнени права на наследниците.

Постъпления от осигурителни вноски

През отчетния период постъпленията от осигурителни вноски, са в размер на 36 000 хил. лв., спрямо 22 576 хил. лв. през 2020 г.

Прехвърлени средства от ППФ

Съгласно чл. 172. от КСО осигурено лице в професионален пенсионен фонд, може при отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст или при навършване на възрастта да получи еднократно или разсрочено натрупаните средства по индивидуалната партида или да ги прехвърли в универсален пенсионен фонд или

във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване. През 2021 г. прехвърлените средства от ППФ към ДПФ, съгласно чл. 172 от КСО са в размер на 16 хил. лв.

Прехвърлени средства от/към други ДПФ

През 2021 г. в ДПФ „ДСК-Родина“ от други доброволни пенсионни фондове са прехвърлени общо средства в размер на 1 073 хил. лв., а прехвърлените средства от Фонда към други доброволни пенсионни фондове са в размер на 402 хил. лв. Нетният резултат от прехвърлените средства на осигурени лица от и към други ДПФ е положителен в размер на 671 хил. лв., спрямо 457 хил. лв. положителен нетен резултат за 2020 г., което представлява 46.83% ръст за отчетната година.

Изплатени средства на членове на фонда и техни наследници

Изплатените средства от фонда през 2021 година са общо 16 710 хил. лв., разпределени както следва:

- 74 хил. лв. изплатени пенсии;
- 7 290 хил. лв. средства за еднократно или разсрочено изплащане на осигурени лица, придобили право на пенсия от Фонда;
- 7 976 хил. лв. изтеглени средства от осигурени лица;
- 1 370 хил. лв. средства за изплащане на наследници на осигурени лица, които не са получили наследствена пенсия.

IV. Нетни активи

Към 31 декември 2021 г. нетните активи на ДПФ „ДСК-Родина“ са в размер на 155 055 хил. лв. От началото на годината е реализирано увеличение на нетните активи с 25 275 хил. лв., което представлява ръст от 19.48 % спрямо 31 декември 2020 г. (129 780 хил. лв.). През 2021 г. пазарът е реализирал увеличение в размер на 151 835 хил. лв., което е ръст с 12.34% спрямо предходната година. Изменението на нетните активи на Фонда по елементи през 2021 година е представено в следващата графика:

V. Инвестиционна дейност

Изминалата 2021 може да се определи като една динамична и изпълнена с обрати година. Капиталовите пазари отчетоха повишения, след като централните банки оставиха монетарните си политики достатъчно

отслабени, с цел да стимулират икономиката в среда на глобална пандемия. За разлика от предходните години, ваксините и по-ясните здравни протоколи спомогнаха бизнеса да функционира все по-близко до обичайните си нива от преди пандемията.

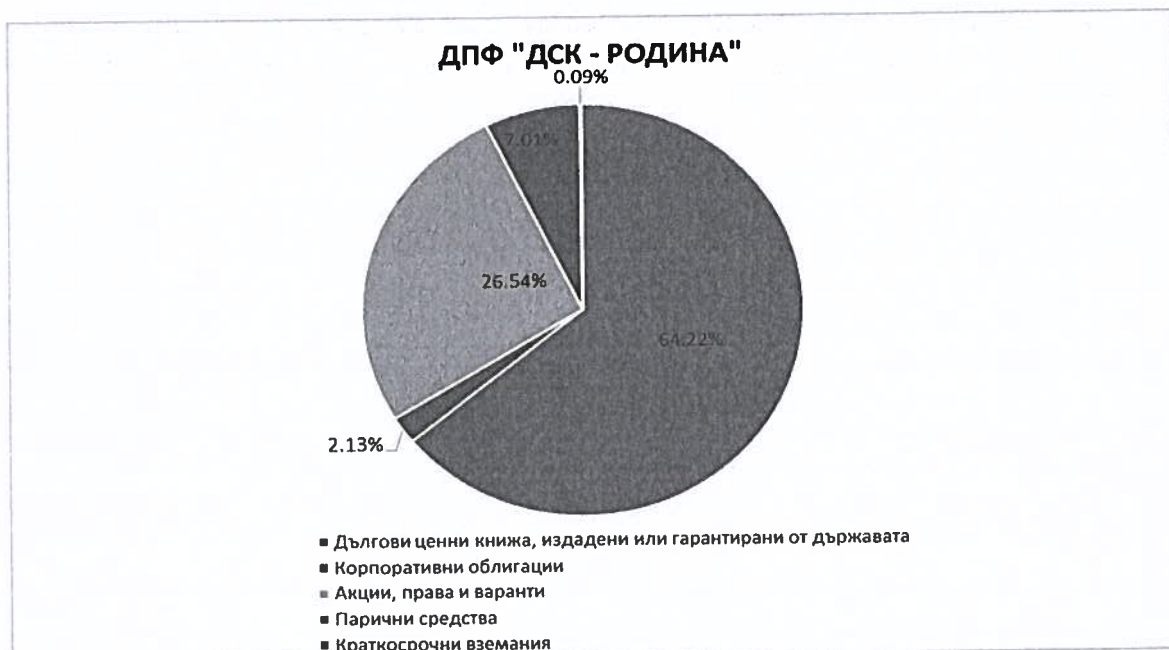
Основните пазари се повишиха, като глобалния индекс MSCI World отчете ръст от 20.1%. За поредна година американските индекси бяха сред водещите, като S&P500 завърши годината на нива от 4766 пункта или ръст от 26.8%. Погледната повърхностно годината бе добра за пазара на акции, но трябва да се отбележи, че бяхме свидетели на резки междусекторни ротации. Те бяха провокирани от различните очаквания и настроения сред пазарните участници. Отслабването на отделните вълни на пандемията водеше до позитивни настроения и ръст при акциите на цикличните сектори и обратно. Новините за евентуално ново затваряне водеха до разпродаването им и пренасочване на инвестициите към дефанзивни компании. Пазарът се запита, оправдани ли са текущите цени на акциите на технологичните компании на базата на икономическата рационалност. Същевременно изникнаха и въпроси като: не са ли подценени традиционни компании, като банките при очакване за повишение на основните лихви през идните години или пък компаниите добиващи базови суровини, чиито цени растяха почти през цялата година.

Повишението в цените на тези традиционни индустрии доведе до по-силно представяне на показателите, които съдържат такива акции – CAC40 се повиши с 28.9%, докато немският DAX отчете ръст от 15.8%, но той не съдържа в себе си акции от добивни компании, а теглото на финансовия сектор е сравнително малко. Широкият Stoxx600 се повиши с малко над 22%.

Японският пазар беше сред най-слабите, като NIKKEY остана с ръст от едва 4.9%. Властите не успяха ефективно да се справят с COVID-19 и се наложи да се предприемат по-драстични мерки, което доведе до страх от по-бавно възстановяване. Освен това страната беше в политическа турбуленция със смяната на политическия връх, а от там това доведе до липса на яснота, дали и как ще продължат монетарните стимули в страната, които имаха определяща роля при представянето на пазара през последните години.

Разпределение на активите

Средствата на Фонда са инвестирани във високоликвидни активи, търгувани на българския и чужди пазари, с превес на чуждестранните инвестиции. Към 31.12.2021 г. активите на ДПФ имат следното разпределение:

Структура на инвестиционния портфейл

В таблицата по-долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл по видове финансови инструменти и техния дял от балансовите активи на Фонда. В годишния финансов отчет на Фонда е представена по – подробна информация по отношение на структурата на управлявания портфейл.

Инвестиционни инструменти	31.12.2021 г.		31.12.2020 г.	
	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %
Финансови активи, издадени в Република България, в т.ч.	17 804	11.46	16 108	12.40
<i>Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>	<i>11 159</i>	<i>7.19</i>	<i>10 357</i>	<i>7.97</i>
<i>Корпоративни облигации</i>	<i>288</i>	<i>0.19</i>	<i>258</i>	<i>0.20</i>
<i>Акции, дялове и права</i>	<i>6 357</i>	<i>4.09</i>	<i>5 493</i>	<i>4.23</i>
Чуждестранни финансови активи, в т.ч.	126 457	81.43	107 924	83.06
<i>Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>	<i>88 575</i>	<i>57.04</i>	<i>74 606</i>	<i>57.42</i>
<i>Корпоративни облигации</i>	<i>3 022</i>	<i>1.95</i>	<i>1 252</i>	<i>0.96</i>
<i>Акции, дялове и права</i>	<i>34 860</i>	<i>22.45</i>	<i>32 066</i>	<i>24.68</i>
Парични средства	10 892	7.01	5 708	4.39
Краткосрочни вземания, в т.ч.	143	0.09	189	0.15
<i>Вземания, свързани с договори за валутен форуърд</i>	<i>55</i>	<i>0.04</i>	<i>131</i>	<i>0.10</i>
<i>Други вземания</i>	<i>88</i>	<i>0.06</i>	<i>58</i>	<i>0.04</i>
Балансови активи общо	155 296	100	129 929	100

Нетен резултат от инвестиране

През отчетния период реализираният нетен резултат от инвестиране на активите на ДПФ „ДСК – Родина“ е положителен в размер на 6 720 хил. лв., за сравнение през 2020 г. е реализиран положителен в размер на 3 884 хил. лв.

Нетен резултат от инвестиране по елементи	2021 (в хил. лв.)	2020 (в хил. лв.)
Нетни приходи от лихви	947	908
Нетни печалби от оценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	3 513	4 367
Нетни печалби/ (загуби) от сделки с финансови активи	(61)	179
Приходи от дивиденди	488	576
Нетни печалби/ (загуби) от валутна преоценка	1 856	(2 121)
Други приходи	11	-
Други разходи	(15)	(9)
Разходи за обезценка	(19)	(16)
Общо реализирана нетна печалба	6 720	3 884

Доходност

В таблицата по-долу е представена реализираната доходност на доброволните пенсионни фондове на годишна база, изчислена за двадесет и четири месечен период назад (31 декември 2019 г. – 31 декември 2021 г.) съгласно обобщена информация от КФН.

Наименование на Доброволен пенсионен фонд	Доходност
ДФФ „Доверие“	3.99%
ДФФ „Съгласие“	5.23%
ДФФ „ДСК-Родина“	3.97%
ДФФ „Алианц България“	3.97%
„ДФФ ОББ“	4.53%
ДФФ „ЦКБ Сила“	5.18%
ДФФ „Бъдеще “	4.06%
ДФФ "Топлина"	3.03%
ДФФ „Пенсионноосигурителен институт“	1.98%
Немодифицирана претеглена доходност	4.22 %

VI. Управление на риска

В рамките на инвестиционния процес се извършва постоянен мониторинг, измерване и управление на съвкупността от рискове, свързани с управлението на активите на фонда. ДПФ „ДСК - Родина“ е изложен на следните видове риск:

- Пазарен риск
- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Оперативен риск
- Рискове свързани с COVID-19 пандемията

Пазарният риск има най-голяма относителна тежест в общата съвкупност от рискове, на които са изложени управляваните от компанията пенсионни фондове. Основните видове пазарен риск, свързан с отделните класове финансови активи са:

- **лихвен** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент;
- **валутен** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута различна от лев и евро, поради изменение на обменния курс;
- **ценови риск**, свързан с инвестиции в акции – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на пазарните цени.

Адекватното управление на този риск се подпомага от създадената система от вътрешни лимити - позиционни лимити, Stop-loss лимити, VaR лимити. Лимитите подлежат на регулярен преглед и актуализация в зависимост от измененията в средата. Прилага се система за ескалация при идентифицирани нарушения на лимити и са определени срокове за предприемане на коригиращи мерки. За управление на пазарния риск се използват разрешените от закона инструменти за намаляване на риска. През отчетната година са сключвани сделки с деривативни инструменти за намаляване на валутния риск в управляваните фондове.

За управление на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда инвестиции Компанията сключва договори за валутен форуърд. Ефективността на сключените сделки за намаляване на инвестиционните рискове се наблюдава и оценява текущо от отговорните лица и звена. Информация за деривативни финансови инструменти, държани с цел управление на риска е оповестена в Приложение № 6.1 към годишния финансов отчет на Фонда.

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Кредитният риск произтича основно от дълговите финансови инструменти, свободните парични средства и деривативните договори. За оценката на кредитния риск, компанията взема предвид изменението в цената на суапа за защита от кредитен риск (CDS), оценките на агенциите за кредитен рейтинг, както и финансовото състояние на съответните емитенти.

Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Управлението на ликвидния риск се осъществява чрез поддържане на парични средства и инвестиции във високоликвидни финансови инструменти.

Законовият риск включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в Кодекса за социално осигуряване и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба при привиждането на портфейла в съответствие с регулаторните изисквания.

Политическият риск произтича от поява на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при Фондът осъществява своята дейност.

Риск от концентрация е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Компанията управлява пенсионните фондове като прилага мерки за добре диверсифицирани инвестиционни портфейли.

Оперативният риск е свързан с вероятност от възникване на загуба поради неадекватно конструирани или погрешно изпълнени бизнес процеси, човешки грешки, некоректна работа на системите или загуби, дължащи се на външната среда, включително и на правен риск. Измерва се чрез отчитане на претърпените действителни загуби от вече възникнали оперативни събития. Идентифицирането, наблюдението и управлението на оперативния риск се извършва по установения вътрешен ред за докладване и регистриране на възникналите оперативни събития.

Рискове свързани с COVID-19 пандемията

Изминалата 2021 може да се определи като една динамична и изпълнена с обрати година. Капиталовите пазари отчетоха повишения, след като централните банки оставиха монетарните си политики достатъчно отслабени, с цел да стимулират икономиката в среда на глобална пандемия. За разлика от предходните години, ваксините и по-ясните здравни протоколи спомогнаха бизнеса да функционира все по-близко до

обичайните си нива от преди пандемията. Отложеното търсене, поради развитието на COVID-19 се материализира през 2021, което доведе до тесни места в глобалната мрежа от доставки. Цените на превоза по море се повиши рязко, поради липса на контейнери. Производителите на чипове и друга електроника не успяха да отговорят на търсенето от страна на индустрията. Повторното отваряне на фабриките в Азия доведе до ръст в цените на енергоресурсите и в частност, на газта. Световното предлагане на газ се насочи към този регион поради по-високите цени. Междувременно в Европа, ЕС приведе в действие плана за зелен преход, който налага крайни срокове за съществуване на замърсяващи генерации, като ТЕЦ. Европейските производители на електроенергия разчитат на газта за производство ѝ, а бизнеса и населението за отопление. В крайна сметка цената на газта и електроенергията в Европа се увеличи многократно. Повисоките цени на енергоресурсите, липсата на ключови ресурси и увеличено търсене подклаждано от отварянето на икономиката и не на последно място - слабата монетарна политика изведе на дневен ред инфлацията. Тя достигна многогодишни върхове, както в европейските страни, така и в САЩ. В рамките на годината, дилема пред инвеститорите беше дали високата инфлация е преходна или ще продължи да се повишава и през следващите години – фактор, който е с голяма тежест при определяне на посоката при капиталовите пазари.

Въпреки всичко, основните пазари се повишиха, като глобалния индекс MSCI World отчете ръст от 20.1%. За поредна година американските индекси бяха сред водещите, като S&P500 завърши годината на нива от 4766 пункта или ръст от 26.8%. Погледната повърхностно годината бе добра за пазара на акции, но трябва да се отбележи, че бяхме свидетели на резки междусекторни ротации. Те бяха провокирани от различните очаквания и настроения сред пазарните участници. Отслабването на отделните вълни на пандемията водеше до позитивни настроения и ръст при акциите на цикличните сектори и обратно. Новините за евентуално ново затваряне водеха до разпродаването им и пренасочване на инвестициите към дефанзивни компании. Пазарът се запита, оправдани ли са текущите цени на акциите на технологичните компании на базата на икономическата рационалност. Същевременно изникнаха и въпроси като: не са ли подценени традиционни компании, като банките при очакване за повишение на основните лихви през идните години или пък компаниите добиващи базови суровини, чиито цени растяха почти през цялата година.

Повишението в цените на тези традиционни индустрии доведе до по-силно представяне на показателите, които съдържат такива акции – S&P40 се повиши с 28.9%, докато немският DAX отчете ръст от 15.8%, но той не съдържа в себе си акции от добивни компании, а теглото на финансовия сектор е сравнително малко. Широкият Stoxx600 се повиши с малко над 22%.

Японският пазар беше сред най-слабите, като NIKKEY остана с ръст от едва 4.9%. Властите не успяха ефективно да се справят с COVID-19 и се наложи да се предприемат по-драстични мерки, което доведе до страх от по-бавно възстановяване. Освен това страната беше в политическа турбуленция със смяната на политическия връх, а от там това доведе до липса на яснота, дали и как ще продължат монетарните стимули в страната, които имаха определяща роля при представянето на пазара през последните години.

Годината може да се характеризира със сравнително висока волатилност на пазарите на дълг, породена от COVID-19 вълните, възстановяването на икономиката, повишението на инфлацията и риториката на централните банки. Доходността по основните бенчмаркови облигации се движеше в широк диапазон, но цялостната тенденция в рамките на годината бе за нейното повишение и разширяване на суверенните спредове. Тази динамика бе в контраст с благоприятната монетарна политика, насочена към подкрепа на икономиките в отделните юрисдикции.

В рамките на годината Фондът увеличи алокацията към по-рискови емитенти от Централна и Източна Европа, развиващите се страни, както и към корпоративни облигации. След средата на годината и на база на очакванията ни за повишение на лихвените проценти, Фондът намали експозицията си към Германия, Австрия и Нидерландия, като част от свободните средства насочи към краткосрочни ДЦК. Едновременно с това Фондът предприе действия по намаление на дюрацията на портфейла в частта му съставена от емитенти на страни от ЦИЕ и развиващите се пазари.

Оперативна дейност и непрекъсваемост на дейността

В продължение на взетите мерки от предходната година и във връзка с продължаващата епидемиологична обстановка в страната, увеличихме броя на служителите имащи право на отдалечен достъп за работа от къщи чрез VPN достъп до ресурсите от вътрешната мрежа на компанията, както и за обслужване на вътрешнофирмената комуникация чрез алтернативни комуникационни канали. Още от началото на 2021г. бяха приложени подходящи мерки за осигуряване на непрекъснатост на дейността на компанията. Осигурени бяха всички необходими средства и условия за ограничаване на риска за здравето на служителите на компанията при работа в офисна среда, вкл. гъвкаво работно време и работа по график. По отношение на корпоративните устройства от създадената временна ИТ-инфраструктура, обезпечаваша работата от разстояние бяха приложени подходящи мерки за ИТ сигурност. В резултат на приложените мерки беше осигурено безпрепятственото изпълнение на дейността на компанията в извънреден режим на работа, без да са възниквали обстоятелства, представляващи заплаха за непрекъсваемостта на дейността.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Обемите на дейността на Фонда през 2021 г. не са засегнати съществено от пандемичното положение. През по-голямата част от 2021 г. фондът продължава да бъде във фаза на акумулиране на средства, като изходящите парични потоци са основно плащания към други пенсионни фондове за осигурени лица, решили да прехвърлят партидите и осигуряването си в друг пенсионен фонд или към НОИ. През 2021г. има и изходящи парични потоци във връзка с настъпили осигурителни случаи на осигурени лица придобили право на пенсия. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респективно на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

VII. Цели за управлението на фонда

Основните цели при управлението на ДПФ „ДСК – Родина“ през 2022 г. са свързани с:

- нарастване на пазарните дялове на Фонда спрямо останалите доброволни пенсионни фондове – както по осигурени лица, така и по управлявани активи;
- законосъобразно, професионално и отговорно инвестиране на средствата, акумулирани във Фонда;
- постигане на конкурентна доходност от управлението на средствата на осигурените лица, при поддържане на разумен баланс между риск и възвръщаемост;
- непрекъснато подобряване на качеството на обслужване на осигурените лица и повишаване на дела на дигиталното обслужване.

VIII. Настъпили събития след края на отчетния период

На 24 февруари 2022 г. започналият военен конфликт между Русия и Украйна, който продължава и към датата на издаване на този доклад, води до сътресения на водещите финансови пазари по света. На Руската федерация са наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Проблемите с веригите на доставка, породени и от пандемията COVID-19, се очаква да се усложнят още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. Очаква се и значително повишаване на

цените на петрола, газа и други суровини, както и повишена инфлация на глобално ниво. Към 31 декември 2021 г. Фондът няма експозиции към Русия или Украйна.

Поради непредсказуемата динамика и развитието на този конфликт, обхватът и ефектите върху дейността на Фонда, респ. за неговата бъдеща дейност, активи и пасиви, е сложно и практически невъзможно да бъдат оценени с точност на този етап. Първоначалната оценка на ръководството е, че не са идентифицирани обстоятелства и фактори, които да поставят под въпрос валидността на принципа-предположение за действащо предприятие.

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.

Дата: 17.03.2022 г.

Главен изпълнителен директор:

/Николай Марев/

Изпълнителен директор:

/Румяна Сотирова/

Одиторско дружество с рег. № 108
„Ърнст и Янг Одит“ ООД
Полиграфия офис център
бул. „Цариградско шосе“ № 47А, ет. 4
София, п. к. 1124

Одиторско дружество с рег. № 15
„АФА“ООД
Ул. Оборище № 38
София, п.к. 1504

Доклад на независимите одитори

До акционерите

На „Пенсионно осигурителна компания ДСК-Родина“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

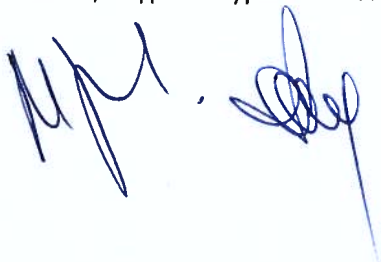
Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Доброволен пенсионен фонд „ДСК-Родина“ АД („Фонда“), включващ отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2021 година, отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за нетните активи на Фонда към 31 декември 2021 година и за промените в неговите нетните активи и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда и управляващата го компания ПОК „ДСК-Родина“ АД („Компанията“) в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ние изпълнихме нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашият одит включи изпълнението на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето мнение относно одита на приложения финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Оценка на инвестиции по справедлива стойност</p>	
<p>Оповестяванията на Фонда по отношение на инвестициите по справедлива стойност са включени в Пояснително приложение 2.8.1 Инвестиции на пенсионния фонд, Пояснително приложение 2.8.5 Принципи за оценка по справедлива стойност, Пояснително приложение 4 Използване на счетоводни преценки и предположения и Пояснително приложение 6 Инвестиции по справедлива стойност.</p>	
<p>Портфейлът на Фонда от инвестиции по справедлива стойност, различни от деривативни финансови инструменти, към 31 декември 2021 г. е в размер на 144,261 хил. лв., което представлява 92.89% от общата сума на активите на Фонда към тази дата. Тези инвестиции се разглеждат като ключов фактор за промените в нетните активи на Фонда и размера на нетните му активи.</p> <p>Оценката на справедливата стойност на инвестициите на Фонда, които включват предимно държавни ценни книжа, акции и дялове в колективни схеми, се осъществява ежедневно на база на пазарни цени от активни пазари, а за тези, които не се търгуват на активни пазари - чрез прилагане на други оценъчни модели, методи и техники, които обичайно изискват значителен обем от входящи данни. Разработването на входящи данни за моделите, базирани на</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проучващи запитвания, инспекция на документи и анализи за получаване на разбиране относно процеса за определяне на справедлива стойност на инвестициите на пенсионния фонд, както и за пряко свързаните процеси на текущо управление на инвестиционната дейност на Фонда; • Тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани уместни контроли, свързани с процеса на оценка на портфейла с инвестиции, включително контроли по входящите данни, приложени при определяне и одобрение на цените за оценка; • Съпоставяне на признатите справедливи стойности на инвестициите на Фонда към 31 декември 2021 г., които са

методите на нетната балансова стойност на активите и на дисконтираните парични потоци, изисква прилагането на значителни преценки и допускания от страна на ръководството.

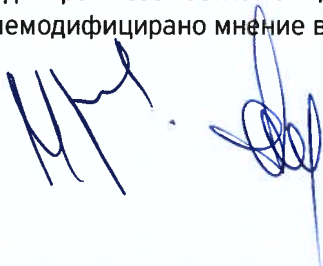
Поради съществената стойност на инвестициите по справедлива стойност, наличието на преценки и допускания, които се изисква да бъдат направени, за да се стигне до оценката им по справедлива стойност, ние сме определили, че тази област е свързана със значителен риск от съществено неправилно отчитане и съответно, представлява ключов одиторски въпрос.

класифицирани като Ниво 1 и Ниво 2 в йерархията на справедливите стойности, с публично достъпни пазарни цени;

- Подлагане на критичен анализ на оценките на инвестиции на пенсионния фонд, които не са търгуеми на активни пазари. Този анализ включва:
 - оценка на съответствието на моделите за оценка с изискванията на МСФО, приети от ЕС, и общоприетите практики при оценяването;
 - оценка на уместността на съществените основни допускания, заложи при определяне на оценките по методите на нетната балансова стойност на активите и на дисконтираните парични потоци;
- Тестове за точност и пълнота на източниците на ценова информация, входящите данни и параметрите, използвани при определянето на справедливите стойности на инвестициите на Фонда и анализ на адекватността на разпределянето по нива на йерархията на справедливите стойности;
- Получаване на потвърдително писмо от банката-депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на инвестициите с инвестиционния портфейл на Фонда към 31 декември 2021 г., както и равнение на потвърдените в писмото стойности на сделките с инвестиции през 2021 г. с регистри на Фонда;
- Оценка на уместността, пълнотата и точността на оповестяванията във връзка инвестициите по справедлива стойност, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината, спрямо изискванията на МСФО, приети от ЕС.

Други въпроси

Финансовият отчет на Фонда за годината, завършваща на 31 декември 2020 година е одитиран съвместно от „Делойт Одит“ ООД и „АФА“ ООД , които са изразили немодифицирано мнение върху този финансов отчет на 10 март 2021 г.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на Компанията носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

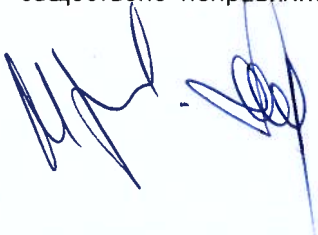
Ръководството на Компанията носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания

могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

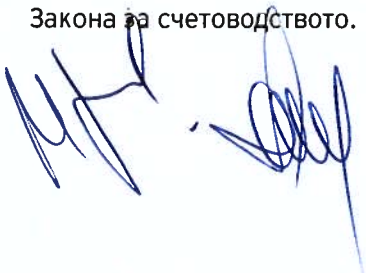
Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 година на Доброволен пенсионен фонд „ДСК-Родина“ АД от общото събрание на акционерите на „Пенсионно осигурителна компания ДСК-Родина“ АД, проведено на 25 март 2021 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 година на Фонда представлява първи пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ърнст и Янг Одит“ ООД и пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „АФА“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда и управляващата го Компания.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД: Одиторско дружество „АФА“ ООД:

Милка Начева-Иванова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

Рени Йорданова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

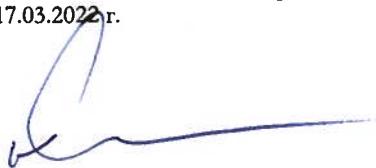
18 март 2022 година
гр. София, България

Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица
Към 31 декември 2021 година

В хиляди лева	Прил.	2021	2020
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	5	10 892	5 708
Инвестиции по справедлива стойност	6	144 261	124 032
Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска	6.1.1	55	131
Вземания	7	88	58
Общо активи		155 296	129 929
ПАСИВИ			
Задължения	8	241	149
Общо пасиви		241	149
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		155 055	129 780

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 35.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 17.03.2022 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Румяна Сотирова
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 18 март 2022 година

Одиторско дружество „Брист и Янг Одит” ООД:	Одиторско дружество „АФА” ООД
 	

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица
За годината, завършваща на 31 декември 2021 година

В хиляди лева	Прил.	2021	2020
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Приходи/ печалби от управление на инвестиции и финансови активи			
Нетни приходи от лихви	12	947	908
Нетни печалби от валутна преоценка		1 856	-
Приходи от дивиденди		488	576
Нетни печалби от сделки с инвестиции		-	179
Нетни печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност	13	3 513	4 367
Други приходи		11	-
		6 815	6 030
Увеличения, произтичащи от осигурителна дейност			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		36 000	22 576
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		1 073	592
Прехвърлени средства от ППФ		16	-
		37 089	23 168
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		43 904	29 198
НАМАЛЕНИЯ			
Разходи/ загуба от управление на инвестиции и финансови активи			
Нетни загуби от валутна преоценка		-	2 121
Разходи за обезценка	7	19	16
Нетни загуби от сделки с инвестиции		61	-
Други разходи		15	9
		95	2 146
Намаления произтичащи от осигурителна дейност			
Изплатени средства на осигурени лица и пенсионери	10	16 710	20 942
Изплатени средства към държавния бюджет		13	35
Преведени суми на други пенсионни фондове		402	135
Начислени такси и удържки за пенсионноосигурителната компания	9	1 409	996
		18 534	22 108
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		18 629	24 254
УВЕЛИЧЕНИЕ НА НЕТНИТЕ АКТИВИ ЗА ГОДИНАТА		25 275	4 944
НЕТНИ АКТИВИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		129 780	124 836
НЕТНИ АКТИВИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА		155 055	129 780

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 35.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД и е подписан на 17.03.2022 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Румяна Сотирова
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 18 март 2022 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:	Одиторско дружество „АФА“ ООД
	

Отчет за паричните потоци
За годината, завършваща на 31 декември 2021 година

В хиляди лева	Прил.	2021	2020
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица		36 000	22 576
Плащания, свързани с осигурени лица и техните наследници		(9 357)	(10 704)
Парични потоци към осигурени лица, придобили право на пенсия		(7 290)	(10 201)
Изплатени пенсии		(74)	(72)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		1 073	592
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове		(402)	(135)
Плащания към пенсионноосигурителната компания		(1 323)	(947)
Получени лихви, нетно		865	1 075
Получени дивиденди		476	596
Постъпления от продажба на инвестиции		116 411	106 391
Плащания за покупка на инвестиции		(131 243)	(113 731)
Парични потоци от сделки с чуждестранна валута		38	(55)
Други парични потоци		10	3
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти за годината		5 184	(4 612)
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината	5	5 708	10 320
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	5	10 892	5 708

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 35.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 17.03.2022 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Румяна Сотирова
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 18 март 2022 година

Одиторско дружество „Брнст и Янг Одит” ООД:	Одиторско дружество „АФА” ООД
 	

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

ПОК „ДСК - Родина” АД (Компанията) получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000 г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване и разрешение за управление на ДПФ „ДСК - Родина” № 341 – ДПФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор. На 06.10.2000 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за учредяване на Доброволен спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд “Родина” (ДСКПОФ).

ДСКПОФ е регистриран на 24.10.2000 г. по фирмено дело 12575/2000 г., с БУЛСТАТ 130409819. С решение на СГС от 19.12.2003 г. наименованието на ДСКПОФ е променено на Доброволен пенсионен фонд “ДСК – Родина” (ДПФ “ДСК – Родина”, ДПФ или Фонда).

Фондът се управлява от ПОК ДСК Родина АД (Компанията) и се представлява от изпълнителните ѝ директори. Фондът няма служители. В състава на Управителния съвет на Компанията през 2021 г. се извършиха следните промени - г-жа Доротея Николаева Николова беше освободена от длъжност, като за нови членове на съвета бяха избрани г-н Боян Филипов Стефов и г-жа Диана Дечева Митева. На всички останали членове на Управителния съвет и Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД през 2021г., мандатите бяха продължени с още 5 (пет) години. ПОК „ДСК-Родина” АД се представлява заедно от двама изпълнителни директори или от изпълнителен директор и прокурист.

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (Кодекса или КСО) в България, който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване се осъществява чрез доброволни осигурителни вноски, чрез които може да се осигури получаването на пенсия, отделно от пенсията от задължителното пенсионно осигуряване.

За осъществяване на дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Доброволния пенсионен фонд.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване е индивидуално и се осъществява с парични осигурителни вноски, които могат да бъдат еднократни, месечни или за друг период. Вноските могат да бъдат от физически лица – за тяхна сметка, от работодатели, които са осигурители – за техните работници и служители и от други осигурители – физически или юридически лица в полза на трети лица. Вноските на осигурените лица, както и прехвърлени техни средства от други фондове за допълнително пенсионно осигуряване се записват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда.

Индивидуалната партида на осигуреното лице се води в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислената стойност на един дял е валидна само за съответния ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспаднат задълженията към Компанията за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Удържките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Към 31 декември 2021 г. в ДПФ “ДСК - Родина” се осигуряват 122 791 осигурени лица.

Осигурените лица имат право на следните видове пенсия от ДПФ:

- лична пенсия за старост;
- лична пенсия за инвалидност;
- наследствена пенсия при смърт на осигуреното лице или пенсионер;

Размерът на изплащаните срочни пенсии се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалните партиди на лицата, срока на получаване на пенсията и одобрения технически лихвен процент. Размерът на изплащаните пожизнени пенсии се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалните партиди на лицата, биометричните таблици и техническия лихвен процент, одобрени от КФН.

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност, продължение

Осигурените лица имат право и на еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалните им партии и на еднократно или разсрочено изплащане на средствата на наследниците на починало лице или на пенсионер.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партия в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество веднъж в рамките на календарната година.

Възможностите за инвестиране на активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване са нормативно регламентирани в КСО. ПОК „ДСК – Родина” АД, управляваща Фонда е сключила договор с банка – попечител, в която се съхраняват всички активи на Фонда. За осъществяване на сделки с ценни книжа с цел инвестиране на активите на Фонда, Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници.

2. Съществени счетоводни политики

2.1. Приложими стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

При изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване” (МСС 26), съдържащ специфичните изисквания относно финансовите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд в степента, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

2.2. База за изготвяне

Финансовият отчет на Фонда е изготвен на принципа на действащо предприятие.

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на:

- Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност;
- Инвестиции по справедлива стойност.

2.3. Сравнителни данни

Фондът представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), закръглени до хиляда. Българският лев е функционалната валута на ДПФ.

2.5. Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат през всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.5. Използване на оценки и допускания, продължение

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в Приложение 4 по отношение на оценката на финансови инструменти.

2.6. Финансови приходи и разходи

Приходите от лихви по инвестиции в дългови инструменти се начисляват текущо пропорционално на времевата база и договорен лихвен процент, а за финансови активи по амортизирана стойност чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Разликите от промените на справедливата стойност на инвестициите, отчетени по справедлива стойност, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена при сделки с тях, се признават като текущ финансов приход или разход.

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

В отчета за паричните потоци получените лихви се представят намалени с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

2.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс за деня на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка).

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода се отчитат като приходи и разходи по валутни операции.

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

	31 декември 2021	31 декември 2020
1 EUR (фиксиран)	1.95583 BGN	1.95583 BGN
1 USD	1.72685 BGN	1.59386 BGN
100 JPY	1.50010 BGN	1.54623 BGN

2.8. Финансови инструменти

2.8.1. Инвестиции на пенсионния фонд

Инвестициите на ДПФ се отчитат по справедлива стойност и включват дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, корпоративни облигации, акции, права и дялове и деривативи. В случаите на продаваеми ценни книжа, справедливата стойност е пазарната цена. За инвестиции, които не се търгуват на активни пазари справедливата стойност се определя чрез прилагане на оценъчни модели. Фондът признава инвестициите, отчетани по справедлива стойност на датата на уреждане. При първоначално признаване инвестициите на пенсионния фонд се отчитат по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица при възникването им.

Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност.

Приложения към финансовия отчет

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.1. Инвестиции на пенсионния фонд, продължение

Ценни книжа, които имат фиксирана цена на изплащане на падежа и които са придобити с цел да съответстват на задълженията на плана или на конкретна част от тях, могат да се отчитат на базата на окончателната им цена на изплащане, като се приема постоянна норма на възвръщаемост до падежа им.

Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, като например пълна собственост върху предприятие, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност. Доколкото инвестициите се отчитат по стойности, различни от пазарната или справедливата стойност, се оповестява и справедливата стойност.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата стойност на инвестициите в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.8.2. Вземания и парични средства и еквиваленти

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване Фондът отчита парични средства и парични еквиваленти и вземания, използвани в дейността на Фонда, по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване, към която се прибавят или съответно приспадат разходите пряко свързани с осъществяване на сделката.

Бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи под формата на вземания и парични средства и еквиваленти се позовава на начина, по който то управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете. Фондът е определил бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани, за да се съберат договорените парични потоци за парични средства и парични еквиваленти и вземания.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Фондът се е ангажира да купи или продаде актива.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи на Фонда под формата на вземания и парични средства и еквиваленти, използвани в дейността му, се класифицират като Финансови активи по амортизирана стойност.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти

2.8.2. Вземания и парични средства и еквиваленти, продължение

Последващо оценяване, продължение

Фондът оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- Финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условията на договора за финансов актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Обезценка

Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като самостоятелен показател – разходи за обезценка. В края на всеки отчетен период Фондът признава коректив за загуби за очаквани кредитни загуби от вземанията и парични средства и парични еквиваленти. В края на всеки отчетен период Фондът актуализира оценката на изменението в кредитния риск на съответния финансов инструмент. Фондът оценява загубата от обезценка за финансовия инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително от първоначалното признаване. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване, Фондът оценява загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

При оценката за определяне на значително увеличение на кредитния риск Фондът отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, Фондът сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Фондът разглежда както количествена, така и качествена информация, която е разумна и подкрепяща, включително исторически опит и информация за бъдещо развитие. Следната информация се взема предвид при оценката дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване:

- съществуващо или очаквано значително влошаване на външния (ако е наличен) или вътрешния кредитен рейтинг на финансовия инструмент;
- значимо влошаване на външните пазарни индикатори за кредитен риск за дадения финансов инструмент, например значително увеличение на кредитния спред, цените на суап за кредитно неизпълнение за длъжника или продължителността на времето или степента, до която справедливата стойност на финансов актив е по-ниска от амортизираната му стойност;
- съществуващи или прогнозни неблагоприятни промени в бизнес, финансови или икономически условия, които се очаква да причинят значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си;
- съществуващо или очаквано значително влошаване на оперативните резултати на длъжника;
- значителни увеличения на кредитния риск по отношение на други финансови инструменти на същия длъжник;
- актуална или очаквана значителна неблагоприятна промяна в регулаторната, икономическата или технологичната среда на длъжника, което води до значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си по дълга.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.2. Вземания и парични средства и еквиваленти, продължение

Обезценка, продължение

Независимо от резултата от горната оценка, Фондът приема, че кредитният риск по даден финансов актив под формата на вземания и парични средства и еквиваленти се е увеличил значително от първоначалното признаване, когато договорните плащания са просрочени с повече от 30 дни, освен ако Фондът не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да показва друго.

Фондът редовно следи за ефективността на използваните критерии при определянето дали има значително увеличение на кредитния риск и ги преразглежда, за да подсури, че критериите са в състояние да идентифицират значително увеличение на кредитния риск преди сумата да стане просрочена.

Фондът счита следните обстоятелства за настъпване на неизпълнение за целите на управление на вътрешния кредитен риск:

- нарушение на финансовите условия от страна на длъжника; или
- информацията, разработена вътрешно или получена от външни източници, показва, че е малко вероятно длъжникът да плати на кредиторите, включително на Фонда, изцяло (без да се отчитат обезпеченията, държани от Фонда).

Независимо от горния анализ, Фондът счита, че е настъпило неизпълнение, когато даден финансов актив под формата на вземания и парични средства и еквиваленти е с над 90 дни просрочие, освен ако Фондът има разумна и подкрепяща информация, за да докаже, че по-голямо просрочие е по-подходящ критерий за неизпълнение.

Финансов актив под формата на вземания и парични средства и еквиваленти е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития оказват негативно въздействие върху оценката на бъдещите парични потоци от този финансов актив. Доказателство, че даден финансов актив е с кредитна обезценка, включва наблюдаеми данни за следните събития:

- а) значителни финансови затруднения на емитента или длъжника;
- б) нарушение на договора, като неизпълнение или събитие на просрочие;
- в) кредиторът(ите) на длъжника, по икономически или договорни причини, свързани с финансовите затруднения на длъжника, предоставя на длъжника отстъпка (и), която кредиторът(ите) не би предоставил в противен случай;
- г) става вероятно длъжникът да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или

Измерването на очакваните кредитни загуби е функция от вероятността за неизпълнение, загубата при неизпълнение (т.е. размера на загубата при неизпълнение) и експозицията при неизпълнение. Оценката на вероятността за неизпълнение и загубата при неизпълнение се базира на исторически данни, коригирани с информация за бъдещето развитие, както е описано по-горе. Експозицията при неизпълнение за финансовите активи под формата на вземания и парични средства и еквиваленти, се състои от брутната балансова стойност на активите към датата на отчетния период.

За финансовите активи под формата на вземания и парични средства и еквиваленти очакваната кредитна загуба се оценява като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда в съответствие с договора и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Фондът признава печалба или загуба от обезценка в отчета за промените в нетните активи за всички финансови инструменти под формата на вземания и парични средства и еквиваленти със съответстваща корекция на тяхната балансова стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *паричните средства и парични еквиваленти в банки*, Фондът прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Фондът прилага “тристепенен” модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody’s, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, Фондът оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

За търговски вземания МСФО 9 изисква опростен подход за оценка на загубата от обезценка на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.3 Отписване на инвестиции на пенсионния фонд и финансови активи под формата на вземания и парични средства и еквивалент

Фондът отписва инвестиции на пенсионния фонд или финансови активи по амортизирана стойност, когато договорните права към паричните потоци от тях изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от тях в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването им. Всяко участие в прехвърлени финансови инструменти, което е създадено или запазено от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът извършва транзакция, при която прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, но запазва част или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Фондът нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, той отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Фондът продължава да признава актива до степента на участие, в зависимост от това доколко е изложено на промени в стойността на прехвърления актив.

Фондът отписва определени инвестиции и финансови активи, когато бъдат определени като несъбираеми - когато има информация, показваща, че длъжникът е в тежко финансово затруднение и няма реалистична перспектива за възстановяване, напр. когато длъжникът е бил ликвидирани или е влязъл в производство по несъстоятелност. Отписаните инвестиции и финансови активи все още могат да бъдат обект на дейности по принудително изпълнение съгласно процедурите за възстановяване на Фонда, като се вземат предвид правните консултации, когато е уместно. Всички възстановени суми се отчитат в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.8.4. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно задължения към Компанията.

Фондът признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност. Фондът отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекат.

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Фондът задължително има достъп. Фондът използва основно пазарния, и по-ограничено приходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени и дисконтирани парични потоци.

Справедливата стойност на инвестициите се определя всеки ден на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

При оценката на справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд към 31 декември 2021 и 31 декември 2020, Фондът е приел следните критерии за определяне на активен пазар: сключени сделки в над 50% от работните сесии за предходния тримесечен период и над 1% от средния Free Float изтъргуван обем за същия период, като двете условия се прилагат кумулативно.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност, продължение

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Фондът установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

2.8.6. Печалби и загуби от последваща оценка

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица на ежедневна база.

2.9. Такси и удържки в полза на Компанията

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на ДПФ, Компанията събира следните такси и удържки от осигурените лица, определени в Правилника на Фонда:

- еднократна встъпителна такса;
- такса от всяка осигурителна вноска;
- инвестиционна такса;
- такса при изтегляне на средства от индивидуалната партида преди настъпил осигурителен случай;

Фондът не начислява други такси и удържки, освен определените в Правилника за организацията на дейността му.

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Фондът е приложил за първи път някои стандарти и изменения, които влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. Той не е приложил по-рано който и да било друг стандарт, разяснение или изменение, което е публикувано, но все още не е влязло в сила.

Реформа на референтните показатели на лихвените проценти – Фаза 2 – МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 (Изменения)

През август 2020 г. СМСС публикува Реформа на референтните показатели на лихвените проценти – Фаза 2, Изменения в МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16, с което приключи работата си в отговор на реформата в IBOR.

Измененията предвиждат временни облекчения, които са свързани с ефектите за финансовата отчетност, когато междубанковият предлаган лихвен процент (IBOR) бъде заменен с алтернативен, почти безрисков лихвен процент (RFR). По конкретно измененията предоставят практически насоки при счетоводното отчитане на промените в базата за определяне на договорните парични потоци по финансовите активи и пасиви, като изискват корекция в ефективния лихвен процент, еквивалентна на промяната в пазарния лихвен процент. Също така измененията предоставят облекчения, свързани с прекратяване на хедж взаимоотношенията, включително временно освобождаване от необходимостта да се спазва изискването за отделно идентифициране, когато даден RFR инструмент бъде определен като хеджиране на рисков инструмент. В допълнение измененията в МСФО 4 са предназначени да позволят на застрахователите, които все още прилагат МСС 39, да получат същите облекчения, както предвидените в измененията, направени в МСФО 9. Направени са изменения и в МСФО 7 Финансови инструменти: оповестявания, които дават възможност на потребителите на финансовите отчети да разберат

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания, продължение

Нови и изменени стандарти и разяснения, продължение

ефекта от реформата на референтните лихвени проценти върху финансовите инструменти и стратегията за управление на риска на Фонда. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. По-ранното им приложение е разрешено. Прилагането е със задна дата, но Фондът не е длъжен да преизчислява предишни периоди. Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Фонда.

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

Публикуваните нови и изменени стандарти и разясненията към тях, които все още не са в сила, до датата на издаване на финансовия отчет на Фонда, са оповестени по-долу. Фондът възнамерява да приложи тези нови и изменени стандарти и разяснения, при условие че са приложими, когато влязат в сила.

МСФО 16 Отстъпки по наеми в контекста на Covid-19 след 30 юни 2021 г. (Изменения)

На 28 май 2020 г. Съветът по международни счетоводни стандарти издаде Отстъпки по наеми в контекста на Covid-19 – изменение на МСФО 16 Лизинги. Измененията осигуряват облекчение за лизингополучателите от прилагането на изискванията МСФО 16 във връзка с модификации по лизингови договори за отстъпки, възникнали като директен резултат от пандемията от COVID-19. Като практически целесъобразната мярка, лизингополучателят може да избере да не преценява дали отстъпките по наеми в резултат на пандемията COVID-19, представляват модификация на лизинга. Лизингополучател, който е избрал практически целесъобразната мярка осчетоводява всяка промяна в лизинговите плащания, възникнала в резултат на отстъпките по наеми заради пандемията от COVID-19 по същия начин, както би отчел промяната съгласно МСФО 16, ако промяната не е модификация на лизинга. Изменението беше предвидено за приложение до 30 юни 2021 г., но тъй като ефектът от пандемията от Covid-19 продължава, на 31 март 2021 г. СМСС удължи периода за приложение на практически целесъобразната мярка до 30 юни 2022 г. Изменението е приложимо за годишни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г.

МСФО 17 Застрахователни договори

През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 Застрахователни договори (МСФО 4), който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на дружествата, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти представляващи инвестиционните договори с дискреционно участие.

Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел за застрахователните договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите. За разлика от изискванията в МСФО 4, които до голяма степен се базират на заварените, предишни, местни счетоводни политики, МСФО 17 осигурява изчерпателен модел за застрахователните договори, който обхваща всички съответни счетоводни аспекти. В ядрото на МСФО 17 стои общият модел, допълнен от:

- Конкретно адаптиране за договори с характеристики за пряко участие (подход на променливото възнаграждение)
- Опростен подход (подход за разпределение на премията) основно за краткосрочни договори.

МСФО 17 влиза в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., като се изисква сравнителна информация. По-ранното прилагане е допустимо, при условие че предприятието прилага също МСФО 9 на или преди датата, на която започва да прилага МСФО 17 за първи път. Възприемането на стандарта не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Изменения в МСС 1: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи

През януари 2020 г. СМСС публикува изменения в параграфи 69 до 76 на МСС 1, чрез които се упоменават конкретно изискванията за класифициране на пасивите като текущи или нетекущи. Измененията поясняват:

- Какво се има предвид под право за разсрочване на уреждането
- Че трябва да съществува право за разсрочване в края на отчетния период
- Че класификацията не се засяга от вероятността предприятието да упражни правото си за разсрочване
- Че единствено, ако внедрен дериватив в конвертируем пасив сам по себе си е капиталов инструмент, условията на пасива няма да се отразят на неговата класификация.

През юли 2021 г. Съветът прие предварително решение да предложи няколко изменения в разясненията, предоставени през януари 2020 г. В частност Съветът реши да предложи, че ако правото за разсрочено уреждане за период от поне дванадесет месеца е предмет на спазването от страна на предприятието на определени условия след отчетната дата, то тези условия не се отразяват на това дали правото за разсрочване на уреждането съществува към отчетната дата за целите на класификацията на даден пасив като текущ или нетекущ. Допълнителни изисквания за представяне и оповестяване ще бъдат приложими при такива обстоятелства. Също така Съветът взе предварително решение да отсрочи датата за влизане в сила до не по-рано от 1 януари 2024 г. (от 1 януари 2023 г.).

Тези изменения все още не са приети от ЕС. Фондът ще анализира и оцени ефектите от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации

През май 2020 г. СМСС публикува Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации – Препратка към концептуалната рамка. Измененията са предвидени да заменят препратката към Рамката за изготвяне и представяне на финансови отчети, публикувана през 1989 г., с препратка към Концептуалната рамка за финансово отчитане, публикувана през март 2018 г. без съществени изменения в нейните изисквания.

Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, продължение

Съветът добави също и изключение от принципа на признаване в МСФО 3 за избягване на потенциални печалби или загуби от "ден 2", възникващи по пасиви и условни задължения, които биха попаднали в обхвата на МСС 37 или КРМСФО 21 Налози, ако бъдат понесени отделно. В същото време Съветът реши да поясни съществуващите насоки в МСФО 3 за условните активи, които няма да бъдат засегнати от заместването на препратката към Рамката за изготвяне и представяне на финансови отчети. Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и са приложими за бъдещи периоди. По-ранното приложение е позволено, ако по същото време или по-рано предприятието приложи и всички изменения, включени в Измененията в препратките към Концептуалната рамка в МСФО стандартите (Март 2018 г.). Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения: постъпления преди предвидената употреба

През май 2020 г. СМСС публикува Имоти, машини и съоръжения – постъпления преди предвидената употреба, като се забранява на предприятията да приспадат от цената на придобиване на имот, машина и съоръжение, каквито и да било постъпления от продажбата на артикули, произведени докато този актив бива привеждан до мястото и състоянието, необходими за да може той да функционира по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятието признава приходите от продажбата на такива артикули и разходите за тяхното производство в печалбата или загубата. Изменението влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и трябва да бъде прилагано в бъдещи периоди за имоти, машини и съоръжения, които са на разположение за употреба на или след началото на най-ранния представен период, през който предприятието прилага за първи път това изменение. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Изменения в МСС 37: Обременителни договори – разходи за изпълнение на договор

През май 2020 г. СМСС публикува изменения в МСС 37, упоменаващи кои разходи Фондът трябва да включи при оценката за това дали даден договор е обременителен или губещ. Измененията прилагат "подхода на пряко свързаните разходи". Разходи, които са пряко свързани с договор за предоставяне на стоки или услуги, включват както вътрешноприсъщите разходи, така и разпределение на разходи, пряко свързани с активите по договора. Общите и административните разходи не са свързани пряко с даден договор и се изключват, освен ако те изрично не подлежат на фактуриране към контрагента по договора.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и трябва да се прилагат за бъдещи периоди. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане – Дъщерно дружество в качеството на предприятие, прилагащо МСФО за първи път

Като част от процеса за годишни подобрения на МСФО - 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане. Изменението позволява на дъщерно предприятие, което избере да приложи параграф Г16(а) на МСФО 1 за оценяване на кумулативните разлики от превръщане на чуждестранна валута, да използва сумите, отчетени от компанията-майка, на база датата на прехода към МСФО на компанията-майка. Това изменение се прилага също и по отношение на асоциирани предприятия или съвместни предприятия, които изберат да приложат параграф Г16(а) на МСФО 1. Изменението влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. По-ранното приложение е позволено. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

МСФО 9 Финансови инструменти – Възнаграждения в теста на "10-те процента" за отписване на финансови пасиви

Като част от процеса за годишни подобрения на МСФО - 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСФО 9. Изменението изяснява възнагражденията, които предприятието включва, когато оценява дали условията на нов или модифициран финансов пасив са съществено различни от условията на първоначалния финансов пасив. Тези възнаграждения включват само платените или получените между кредитополучателя и кредитодателя, включително възнагражденията, платени или получени или от кредитополучателя, или от кредитодателя от името на другия. Предприятието прилага изменението за финансови пасиви, които са модифицирани или заменени на или след началото на годишния отчетен период, през който предприятието прилага изменението за първи път. Изменението влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. като по-ранно приложение е позволено. Възприемането на изменението не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

МСС 41 Земеделие – Данъчно облагане при оценяване по справедлива стойност

Като част от процеса за годишни подобрения на МСФО - 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСС 41 Земеделие. Изменението премахва изискването в параграф 22 на МСС 41, съгласно което предприятията трябва да изключват паричните потоци, свързани с данъчно облагане, когато оценяват справедливата стойност на активите в обхвата на МСС 41. Предприятието прилага изменението за бъдещи периоди по отношение на оценки по справедлива стойност на или след началото на първия годишен отчетен период, започващ на или след 1 януари 2022 г. По-ранното приложение е позволено. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Изменения в МСФО 10 и МСС 28 – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

През декември 2015 г. СМСС реши да отсрочи датата на влизане в сила на измененията до такава бъдеща дата, до която той е финализирал каквито и да било изменения, които възникват в резултат от проекта за проучване на Съвета, отнасящ се за метода на участие в собствения капитал. Измененията адресират противоречието между МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия по отношение на отчитането на загубата на контрол върху дъщерно дружество, което е продадено или е внесено в асоциирано или съвместно предприятие. Измененията поясняват, че пълният размер на печалбата или загубата се признава, когато трансферът към асоциираното предприятие или съвместното предприятие включва бизнес, отговарящ на дефиницията за бизнес в МСФО 3. Всяка печалба или загуба, възникваща в резултат от продажбата или вноската на активи, които не представляват бизнес, обаче, се признава единствено до степента на несвързаните участия на инвеститорите в асоциираното или съвместното предприятие. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики

През февруари 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 1 и Изложение за практика по МСФО 2 Извършване на преценки относно нивото на същественост (ИП), в което предоставя насоки и примери в помощ на предприятията при прилагането на преценки относно нивото на съществено при оповестяването на счетоводни политики. Измененията целят да подпомогнат предприятията при предоставянето на оповестявания на счетоводни политики, които са по-полезни чрез:

- Замяна на изискването към предприятията да оповестяват своите „съществени“ счетоводни политики с изискване да оповестяват своите „значими“ счетоводни политики; и
- Добавяне на насоки относно това как предприятията да прилагат концепцията за съществеността, когато вземат решения относно оповестяванията на счетоводните политики

Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. По-ранното приложение на измененията в МСС 1 е позволено, дотолкова доколкото този факт е оповестен. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки

През февруари 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 8, чрез които въвежда нова дефиниция за „счетоводни приблизителни оценки“. Измененията разясняват разликата между промени в счетоводните приблизителни оценки и промени в счетоводните политики и корекцията на грешки. Те също така разясняват по какъв начин предприятията използват техниките за оценяване и входящите данни за разработването на счетоводни приблизителни оценки.

Измененият стандарт пояснява, че ефектите върху дадена счетоводна приблизителна оценка в резултат на промяна във входящи данни или промяна в техниката за оценяване, представляват промени в счетоводните приблизителни оценки, ако не са в резултат на корекция на грешки от предходен период. Съветът запазва аспекта от дефиницията за счетоводни приблизителни оценки, че промените в счетоводните приблизителни оценки могат да са резултат от нова информация или нови развития.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. По-ранното приложение е позволено. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Фондът ще анализира и оцени ефекта от новите изменения върху финансовото си състояние или резултатите от дейността.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка

През май 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 12, които стесняват обхвата на позволените изключения от първоначалното признаване съгласно МСС 12, така че те вече не са приложими за сделки, които пораждат равни облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики. Измененията поясняват, че когато плащанията, които уреждат дадено задължение, се признават за данъчни цели, е въпрос за преценка дали тези приспадания за данъчни цели могат да бъдат отнесени към признатото във финансовия отчет задължение или към свързания с него актив. Тази преценка е важна при определянето дали при първоначалното признаване на актива и пасива съществува временна разлика.

Съгласно измененията изключенията в първоначалното признаване не са приложими за сделки, които при първоначалното признаване, пораждат равни облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики. То е приложимо, единствено ако признаването на лизингов актив и задължение по лизинг (или задължение за извеждане от експлоатация и компонент от актив, подлежащ на извеждане от експлоатация) пораждат облагаеми и признаващи се за данъчни цели временни разлики, които не са равни.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Фондът трябва да прилага измененията по отношение на сделки, които възникват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, в началото на най-ранния представен сравнителен период, предприятието трябва също да признае отсрочен данъчен актив (при условие, че е на разположение достатъчна облагаема печалба) и отсрочен данъчен пасив за всички приспадащи се и облагаеми временни разлики, свързани с лизинги и задължения за извеждане от експлоатация. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

3. Политика на ръководството по отношение на риска

ДФФ „ДСК Родина” е изложено на следните видове риск при операциите си с инвестиции и финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Влияние на COVID-19 пандемията върху дейността и финансовото състояние на Фонда.

Управлението на риска на Фонда се извършва от Комитет по управление на риска, който взема своите решения на база на анализи, оценки и предложения на отдел „Управление на риска”.

Процесът по измерване и управление на риска включва анализ на видовете рискове, на които са изложени активите на Фонда. В случай на превишение на тези рискове, над предварително определено ниво, отговарящо на рисковата толерантност на Фонда се вземат решения за намаляването им.

3.1. Кредитен риск

„Кредитен риск” е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Ръководството разглежда три основни вида кредитен риск:

- Контрагентен риск – рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапове, и други извънборсови инструменти разрешени от нормативната база. Компанията управлява този риск чрез лимит за стойността на нетното вземане от всички извънборсови сделки, сключени с една насрещна страна като процент от нетните активи.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

- Рискова премия - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или ипотечна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитното качество на емитента.
- Инвестиционен кредитен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финансов инструмент, поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството управлява този риск като извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на: финансови отчети, капиталова структура, обезпечение и управление и репутация на емитента.

Таблицата по-долу представя качеството на инвестициите и другите финансови активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги, извлечени приоритетно от Fitch. При липса на рейтинг от тази агенция са ползвани такива от Moody's.

В хиляди лева	2021	2020
Български и чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		
Рейтинг AAA	34 626	44 584
Рейтинг AA+	236	2 322
Рейтинг AA	2 980	754
Рейтинг A+	-	1 061
Рейтинг A-	2 647	817
Рейтинг BBB	39 260	17 858
Рейтинг BVB-	19 985	17 567
	99 734	84 963
Корпоративни облигации		
Рейтинг A	636	868
Рейтинг A-	1 347	-
Рейтинг BBB+	376	384
Рейтинг BBB	663	-
Без рейтинг	288	258
	3 310	1 510
Акции, права и дялове		
Без рейтинг	41 217	37 559
	41 217	37 559
	144 261	124 032

Към 31 декември 2021 г. кредитният риск, свързан с държавния дълг е сравнително нисък. Фондът внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

<i>В хиляди лева</i>	2021	2020
Австрия	236	2 322
България	11 159	10 357
Китай	-	1 061
Германия	27 553	31 388
Испания	2 647	817
Франция	2 980	754
Индонезия	5 134	2 978
Италия	11 980	846
Мексико	6 262	3 293
Нидерландия	-	7 558
Румъния	13 723	13 078
Хърватия	4 000	1 196
Унгария	6 987	3 677
САЩ	7 073	5 638
	99 734	84 963

- *счетоводно третиране* - отчетени по справедлива стойност
- *риск на насрещна страна* - сделките се сключват DvP (доставка срещу плащане, с изключение на сделките с Български държавен дълг) и поради тази причина рискът от насрещната страна е сведен до минимум.
- *ликвидност* - емисиите представляват предимно емисии еврооблигации, издадени от съответните страни. Емисиите са качени за търговия на регулирани капиталови пазари. Текущо биват котираны обеми, поголеми от притежаваните, от множество борсови посредници и по тази причина смятаме, че ликвидният риск е нисък.
- *влияние на риска от промяна на цената* - според правилата за управление на риска на Фонда, модифицираната дюрация е методът, чрез който се измерва лихвения риск на ценната книга. Основният риск при промяна на пазарната цена на дългов инструмент с фиксиран купон е промяната в пазарните лихвени проценти. Модифицираната дюрация е показател доколко пазарната цена на дадена дългова ценна книга е чувствителна към промяната на пазарните лихвени проценти.

Таблицата по-долу представя матуритетната структура на портфейла от държавен дълг по страни

31 декември 2021	До 1 месец	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5	Общо
<i>В хиляди лева</i>		месеца	до 1 година	годни	годни	
Австрия	-	1	-	-	235	236
България	-	121	4	1 147	9 887	11 159
Китай	-	-	-	-	-	-
Германия	-	5	5	18 408	9 135	27 553
Испания	-	-	2	-	2 645	2 647
Франция	-	-	4	-	2 976	2 980
Индонезия	-	28	34	-	5 072	5 134
Италия	-	-	5	7 110	4 865	11 980
Мексико	-	-	95	1 461	4 706	6 262
Нидерландия	-	-	-	-	-	-
Румъния	-	88	164	-	13 471	13 723
Хърватия	5	16	14	-	3 965	4 000
Унгария	-	-	16	-	6 971	6 987
САЩ	2	22	-	-	7 049	7 073
	7	281	343	28 126	70 977	99 734

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

31 декември 2020 В хиляди лева	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Австрия	-	3	5	-	2 314	2 322
България	-	134	4	1 156	9 063	10 357
Китай	-	-	-	-	1 061	1 061
Германия	-	39	4	-	31 345	31 388
Испания	-	-	1	-	816	817
Франция	-	-	2	-	752	754
Индонезия	-	-	40	2 938	-	2 978
Италия	-	-	-	-	846	846
Мексико	8	-	42	653	2 590	3 293
Нидерландия	-	-	18	-	7 540	7 558
Румъния	-	68	157	-	12 853	13 078
Хърватия	5	-	7	-	1 184	1 196
Унгария	-	-	10	-	3 667	3 677
САЩ	-	26	-	-	5 612	5 638
	13	270	290	4 747	79 643	84 963

3.2. Пазарен риск

Ръководството на Компанията идентифицира и измерва основните видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла от ценни книжа на Фонда:

3.2.1. Лихвен риск

„Лихвен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

Ръководството измерва лихвения риск чрез следните количествени методи:

„Дюрация” – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. Използва се методът на модифицираната дюрация да измери и управлява лихвения риск, свързан с всеки инструмент, базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапове, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2.1. Лихвен риск, продължение

Таблиците по-долу представят лихвоносните активи на Фонда към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. по тяхната балансова стойност съгласно лихвените им условия и матуритетната им структура.

31 декември 2021		Инструменти с фиксиран лихвен процент					
В хиляди лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	До 1	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5
			месеца	месеца	до 1 година	години	години
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	10 892	-	10 892	-	-	-	-
Инвестиции	103 044	288	10	289	354	29 157	72 946
	113 936	288	10 902	289	354	29 157	72 946

31 декември 2020		Инструменти с фиксиран лихвен процент					
В хиляди лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	До 1	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5
			месеца	месеца	до 1 година	години	години
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	5 708	-	5 708	-	-	-	-
Инвестиции	86 473	259	13	276	297	5 604	80 024
	92 181	259	5 721	276	297	5 604	80 024

Чувствителност на нетните активи към промяна на лихвените нива

Чувствителност към промяната на лихвените проценти и нейното отражение в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, определена чрез метода на модифицираната дюрация е показана в следващата таблица:

В хиляди лева	100 базисни точки
	промяна в лихвените нива
Към 31 декември 2021	6 250
Към 31 декември 2020	6 575

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2.2. Валутен риск

„Валутен риск“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута различна от Лев и Евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и Лев/Евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на съответния пенсионен фонд.

Таблиците по – долу представят експозициите на Фонда по видове валути към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г.

В хиляди лева	Към 31 декември 2021				
	Лева	Евро	Долари	Йени	Общо
Активи					
Парични средства и парични еквиваленти	8 447	1 137	1 308	-	10 892
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	2 163	8 996	-	-	11 159
Корпоративни облигации		288	-	-	288
Акции, дялове и права	5 998	359	-	-	6 357
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	81 502	7 073	-	88 575
Чуждестранни корпоративни облигации	-	3 022	-	-	3 022
Чуждестранни акции, дялове и права	-	13 556	20 387	917	34 860
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	41	14	55
Вземания	12	49	27	-	88
Общо	16 620	108 909	28 836	931	155 296
Пасиви					
Задължения	241	-	-	-	241
Общо	241	-	-	-	241

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

Активи	Към 31 декември 2020				
	Лева	Евро	Долари	Йени	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	3 768	1 886	54	-	5 708
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	10 357	-	-	10 357
Корпоративни облигации	-	258	-	-	258
Акции, дялове и права	5 195	298	-	-	5 493
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	68 968	-	5 638	74 606
Чуждестранни корпоративни облигации	-	1 252	-	-	1 252
Чуждестранни акции, дялове и права	-	5 584	6 842	19 640	32 066
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	124	7	131
Вземания	1	53	4	-	58
Общо	8 964	88 656	7 024	25 285	129 929
Пасиви					
Задължения	149	-	-	-	149
Общо	149	-	-	-	149

Фондът управлява чуждестранната валутната експозиция чрез сключване на форуърдни договори, чрез които потенциалната загуба от валутна обезценка се компенсира пропорционално от промяната в стойността на форуърда. Към 31.12.2021 г. откритата валутна експозицията (валута извън евро и лев) е в размер на 668 хил. лв. (31.12.2020 г.: 371 хил. лв.) При изменение на валутните курсове с 5% нетните активи на фонда биха се изменили с 33 хил. лв. (31.12.2020 г.: 19 хил. лв.)

3.2.3. Ценови риск

„Ценови риск, свързан с инвестиции“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Ръководството измерва ценовия риск чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

- Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
- β -коэффициента към индексите на съответните пазари.

При невъзможност за прилагане на гореописаните два метода ръководството използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Стандартното отклонение за 2021 година е 3.22% (2020 г.: 5.70%), което при 95% доверителен интервал не предполага дневни загуби, надвишаващи 519 хил. лв. (2020 г.: 770 хил. лв.)

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск

„Ликвиден риск” е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

В следващите таблици е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на активите и пасивите по техните балансови стойности към 31 декември 2021 г.

В хиляди лева

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	10 892	-	-	-	-	-	10 892
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	121	4	1 147	9 887	-	11 159
Корпоративни облигации	4	-	-	284	-	-	288
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	6 357	6 357
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	7	159	340	26 979	61 090	-	88 575
Чуждестранни корпоративни облигации	3	9	10	1 031	1 969	-	3 022
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	34 860	34 860
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	55	-	-	-	-	-	55
Други вземания	40	-	-	-	-	48	88
Общо активи	11 001	289	354	29 441	72 946	41 265	155 296
Пасиви							
Задължения към ПОК	231	-	-	-	-	-	231
Други задължения	5	-	-	-	-	5	10
Общо пасиви	236	-	-	-	-	5	241

Компанията извършва регулярно анализ на текущата ликвидност на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания към осигурени лица и към пенсионери в предвидените в Правилника случаи в срок от една година да са в размер на 18 005 хил.лв., а за периода над 1 година не могат да бъдат направени точни прогнози на предстоящите плащания. В резултат на анализа към 31.12.2021 г. задълженията към Компанията се погасяват в рамките на един месец.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

Остатъчни договорни падежи на активите и пасивите по техните балансови стойности към 31 декември 2020 г.

В хиляди лева

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	5 708	-	-	-	-	-	5 708
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	134	4	1 156	9 063	-	10 357
Корпоративни облигации	4	-	-	254	-	-	258
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	5 493	5 493
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	13	136	287	3 590	70 580	-	74 606
Чуждестранни корпоративни облигации	-	6	6	858	382	-	1 252
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	32 066	32 066
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	131	-	-	-	-	-	131
Други вземания	6	-	-	-	-	52	58
Общо активи	5 862	276	297	5 858	80 025	37 611	129 929
Пасиви							
Задължения към ПОК	143	-	-	-	-	-	143
Други задължения	3	-	-	-	-	3	6
Общо пасиви	146	-	-	-	-	3	149

3.4. Законов риск

„Законов риск“ – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждането на портфейла в регулация.

Ръководството наблюдава законовия риск чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на алокацията на инвестициите спрямо тези ограничения.

3.5. Политически риск

„Политически риск“ – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Фондът осъществява своята дейност.

Ръководството наблюдава политическия риск чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента, както и наблюдение на политическата обстановка държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.6. Риск от концентрация

„Риск от концентрация“ е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Фондът следва съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, и диверсифицира инвестиционния портфейл по всеки един от споменатите по-горе компоненти.

Измерването на риска от концентрация се осъществява от Ръководството, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Експозициите към инвестиции, надвишаващи 5% от нетните активи на ДПФ са ДЦК на Република България, Германия, Румъния и Италия към 31.12.2021 г. (31.12.2020 г.: Република България, Германия, Румъния и Нидерландия).

Таблиците по-долу представят концентрацията по географски региони на акции, дялове и права към 31 декември 2021 и 31 декември 2020:

<i>В хиляди лева</i>	Към 31 декември 2021				
	България	Европа	Япония	САЩ	Общо
Индексни фондове (ETF)	-	6 223	4 285	18 319	28 827
АДСИЦ	1 347	-	-	-	1 347
Акции	4 651	2 403	-	3 630	10 684
Дялове	359	-	-	-	359
Общо акции, дялове и права	6 357	8 626	4 285	21 949	41 217

<i>В хиляди лева</i>	Към 31 декември 2020				
	България	Европа	Япония	САЩ	Общо
Индексни фондове (ETF)	-	4 263	6 407	14 031	24 701
АДСИЦ	1 117	-	-	-	1 117
Акции	4 078	1 321	435	5 609	11 443
Дялове	298	-	-	-	298
Общо акции, дялове и права	5 493	5 584	6 842	19 640	37 559

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.7. Влияние на COVID-19 пандемията върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Обемите на дейността на Фонда през 2021 г. не са засегнати съществено от пандемичното положение. Основните изходящи парични потоци ще бъдат основно плащания към осигурени лица при настъпване на осигурителен случай или изтегляне на средствата и към други пенсионни фондове за осигурени лица, решили да прехвърлят партидите и осигуряването си в друг пенсионен фонд. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респ. на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Оценка на финансовите инструменти

Фондът определя справедливата стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват, за да отразят разликите между инструментите;

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Следната таблица представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на справедливите стойности на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2021	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Акции	117	Метод на нетната балансова стойност на активите (НСА)	НСА не е пазарна оценка на активите	Чувствителна разлика м/у оценката на активите и пазарните стойности на оценяваните активи.
Акции	636	Метод на дисконтираните парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	Увеличаване (намаляване) на очаквания ръст с 1% би довело до увеличение (намаление) на стойността с 213 хил.лв. (0.14% от нетните активи на фонда). Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор от 1% би довело до намаление (увеличение) на стойността с 123 хил.лв. Увеличение (намаление) на нетния марж с 1% би довело до увеличение (намаление) с 141 хил.лв.

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2020	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Акции	114	Метод на нетната балансова стойност на активите (НСА)	НСА не е пазарна оценка на активите	Чувствителна разлика м/у оценката на активите и пазарните стойности на оценяваните активи.
Акции	28	Метод на дисконтираните парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	Увеличаване (намаляване) на очаквания ръст с 1% би довело до увеличение (намаление) на стойността с 2 хил.лв. Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор от 1% би довело до намаление (увеличение) на стойността с 1 хил.лв. Увеличение (намаление) на нетния марж с 1% би довело до увеличение (намаление) с 2 хил.лв.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Справедливи стойности от Ниво 3

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31 декември 2021.

<i>В хиляди лева</i>	Капиталови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2021	142
Печалби/ (загуби), включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	(3)
Покупки	-
Продадени и падежирали	-
Изходящи трансфери от Ниво 3	(14)
Входящи трансфери към Ниво 3	628
Салдо на 31 декември 2021	753

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31 декември 2020.

<i>В хиляди лева</i>	Капиталови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2020	266
Печалби/ (загуби), включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	(81)
Покупки	19
Продадени и падежирали	(90)
Изходящи трансфери от Ниво 3	-
Входящи трансфери към Ниво 3	28
Салдо на 31 декември 2020	142

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Таблиците по-долу показват балансовите и справедливите стойности на инвестициите и финансовите активи към 31 декември 2021 и 31 декември 2020 г, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности на финансови активи, различни от тези оценявани по справедлива стойност, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

В хил. лева	Балансова стойност			Справедлива стойност			
	31 декември 2021	По		Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
		справедли	заеми и вземания				
Инвестиции по справедлива стойност							
Акции, дялове и права	6	6 357	-	5 604	-	753	6 537
Чуждестранни акции, дялове и права	6	34 860	-	34 860	-	-	34 860
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	11 159	-	11 159	-	-	11 159
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	88 575	-	88 575	-	-	88 575
Корпоративни облигации	6	288	-	-	288	-	288
Чуждестранни корпоративни облигации	6	3 022	-	3 022	-	-	3 022
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	55	-	-	55	-	55
		144 316	-	143 220	343	753	144 316

Ръководството на Компанията счита, че балансовата стойност на вземания, парични средства и еквиваленти, както и задължения е приблизително равна на справедливата им стойност поради техния краткосрочен характер.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

В хил. лева	Балансова стойност				Справедлива стойност			
	31 декември 2020	По справедлива стойност		Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
		Прил.	справедли ва стойност					
Инвестиции по справедлива стойност								
Акции, дялове и права	6	5 493	-	-	5 351	-	142	5 493
Чуждестранни акции, дялове и права	6	32 066	-	-	32 066	-	-	32 066
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	10 357	-	-	10 357	-	-	10 357
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	74 606	-	-	74 606	-	-	74 606
Корпоративни облигации	6	258	-	-	-	258	-	258
Чуждестранни корпоративни облигации	6	1 252	-	-	1 252	-	-	1 252
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	131	-	-	-	131	-	131
		124 163	-	-	123 632	389	142	124 163

Приложения към финансовия отчет

5. Парични средства и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	2021	2020
Парични средства в разплащателни сметки в банки	10 892	5 708
Парични средства на каса	-	-
	10 892	5 708

Наличните към 31.12.2021 г. парични средства по текущи сметки на дружеството са в банката попечител (Алианц Банк България) с присъден кредитен рейтинг по Fitch BBB+ (2020г.: Fitch BBB+).

6. Инвестиции по справедлива стойност

<i>В хиляди лева</i>	2021	2020
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	11 159	10 357
Акции, права и дялове	6 357	5 493
Корпоративни облигации	288	258
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	88 575	74 606
Чуждестранни акции права и дялове	34 860	32 066
Чуждестранни корпоративни облигации	3 022	1 252
	144 261	124 032

6.1. Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

Към 31 декември 2021г. Фондът има отворени сделки с деривативни финансови инструменти, които включват: валутен форуърд за продажба на щатски долари и валутен форуърд за продажба на японска йени. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс и промените в лихвените проценти, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2021	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	24.01.2022	16 250 000
Валутен форуърд	Японска йена	24.01.2022	60 000 000

Реализираните през 2021 г. загубата от деривативни финансови инструменти, отчетани по справедлива стойност, са в размер на 2 016 хил. лв. Съответно реализираните печалби, от оценка на активи, чиито валутен риск е управляван, през 2021 г. са в размер на 2 022 хил. лв.

Към 31 декември 2020г. Фондът има отворени сделки с деривативни финансови инструменти, които включват: валутен форуърд за продажба на щатски долари и валутен форуърд за продажба на японска йени. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс и промените в лихвените проценти, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в печалбата. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

Приложения към финансовия отчет

6. Инвестиции по справедлива стойност, продължение

6.1. Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, държани с цел управление на риска, продължение

Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2020	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	22.01.2021	15 700 000
Валутен форуърд	Японска йена	22.01.2021	430 000 000

Реализираните през 2020 г. печалби от деривативни финансови инструменти, отчетани по справедлива стойност, са в размер на 1 291 хил. лв. Съответно реализираните загуби, от оценка на активи, чиито валутен риск е управляван, през 2020 г. са в размер на 1 293 хил. лв.

6.1.1. Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

В хиляди лева	2021	2020
- валутни деривативни финансови инструменти	55	131
	55	131

7. Вземания

В хиляди лева	2021	2020
Вземанията, свързани с инвестиции, които не са напълно обезценени включват:	48	53
- нетни вземания за лихви	2	2
- нетни вземания за главници	46	51
Вземания за дивиденди	27	4
Вземания от ПОК „ДСК – Родина” АД	1	1
Други вземания, свързани с инвестиции	2	-
Други текущи вземания	10	-
	88	58

Към датата на съставяне на финансовия отчет са налице емитенти, които са регистрирали просрочие по дължими лихви и/или главници, водещи до предсрочна изискуемост на емисията. През 2021 г. е начислена обезценка в размер на 19 хил. лв. по тези емисии (2020 г.: 16 хил. лв.). Вземанията са надлежно предявени в рамките на съответните производства по несъстоятелност и приети от синдика.

Таблицата предоставя информация за начислените обезценки към края на отчетния период – данни за емисия, процент за извършената обезценка и стойност.

31 декември 2021

В хиляди лева

Емитент	ISIN	Вземане преди обезценка към 31 декември 2021	Начислена обезценка през 2021г.	Общо обезценка към 31 декември 2021	Нетно вземане към 31 декември 2021	% Обезценка
Никром тръбна мебел АД-Ловеч	BG2100044069	114	12	66	48	58.34%
"ЕВРОЛИЗИНГ" ЕАД	BG2100025076	-	7	-	-	-
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	853	-	853	-	100%
		967	19	919	48	

Приложения към финансовия отчет

7. Вземания, продължение

31 декември 2020

В хиляди лева

Емитент	ISIN	Вземане преди обезценка към 31 декември 2020	Начислена обезценка през 2020г.	Общо обезценка към 31 декември 2020	Нетно вземане към 31 декември 2020	% Обезценка
Никром тръбна мсбел АД-Ловеч	BG2100044069	107	8	54	53	50.74%
"ЕВРОЛИЗИНГ" ЕАД	BG2100025076	127	8	127	-	99.69%
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	787	-	787	-	100%
		1 021	16	968	53	

8. Задължения

Задълженията включват задължения за начислени такси и удържки към Компанията, задължения за данъци във връзка с изплащаните от Фонда средства на осигурени лица /10% окончателен данък през 2021 г., съгласно Закона за данъците върху доходите на физическите лица/ и други задължения.

В хиляди лева

	2021	2020
Задължения към ПОК „ДСК – Родина” АД		
- за удържки от осигурителни вноски	158	65
- за инвестиционна такса	66	66
- за встъпителна такса	4	9
- за такси за изтегляне на суми	3	3
	231	143
Данъчни задължения	5	3
Други задължения	5	3
	10	6
	241	149

9. Начислени такси и удържки за пенсионноосигурителната компания

В хиляди лева

	2021	2020
Такси и удържки		
Удържка от осигурителни вноски	1 004	652
Инвестиционна такса	302	175
Встъпителна такса	63	127
Такси за изтегляне на суми	40	42
	1 409	996

10. Изплатени средства на осигурени лица и пенсионери

В хиляди лева

	2021	2020
Изплатени средства към пенсионери	74	72
Еднократно или разсрочено изплатени средства към осигурени лица, придобили право на пенсия	7 290	10 201
Изтеглени средства от осигурени лица	7 976	9 640
Изплатени средства на наследници на осигурени лица и пенсионери	1 370	1 029
	16 710	20 942

Приложения към финансовия отчет

11. Пенсионен резерв

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията задължително създава пенсионни резерви, които да покриват изплащането на пожизнените пенсии на лицата, осигурени в ДПФ, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети.

Към 31 декември 2021 г. ДПФ изплаща пожизнени пенсии на пенсионери, съгласно Правилника на Фонда. В Компанията има формиран пенсионен резерв за изплащане на пожизнени пенсии на основание на действащата Наредба № 19 от 08.12.2004 г. Настоящата стойност на бъдещите плащания по тези пенсии, на базата на актюерски изчисления е 76 хил. лв., а средствата по индивидуалните партии на пенсионерите с пожизнени пенсии са 70 хил. лв. Размерът на пенсионния резерв в Компанията по смисъла на чл.213, ал.2 от КСО и чл.6 от Наредба № 19 за плащане на пожизнени пенсии е 6 хил. лв. Настоящата стойност на бъдещите плащания на пожизнените пенсии е изчислена на базата на продължителността на живот на пенсионерите от таблицата за смъртност и технически лихвен процент, които са одобрени от зам.-председателя на КФН, ръководещ управление «Осигурителен надзор».

12. Нетни приходи от лихви

<i>В хиляди лева</i>	2021	2020
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	186	212
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	772	673
Корпоративни облигации	23	25
Чуждестранни корпоративни облигации	37	20
Парични средства в разплащателни сметки в банки	(71)	(22)
	947	908

13. Нетни печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност

<i>В хиляди лева</i>	2021	2020
Акции, дялове и права	1 632	(760)
Чуждестранни акции, дялове и права	5 885	3 396
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	(371)	(121)
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	(1 584)	600
Корпоративни облигации	30	(36)
Чуждестранни корпоративни облигации	(62)	(3)
Деривативни финансови инструменти	(2 017)	1 291
	3 513	4 367

14. Оповестяване на свързани лица

За ДПФ „ДСК – Родина” свързани лица са ПОК „ДСК - Родина” АД, „Банка ДСК” АД като неин мажоритарен акционер, ОТП Банк като мажоритарен акционер в капитала на „Банка ДСК” АД, както и всички дружества, които са част от финансовата група на „Банка ДСК” ЕАД и ОТП Банк, както и ключовия ръководен персонал на ПОК „ДСК – Родина“ АД.

Сделките с ПОК „ДСК – Родина” АД се състоят от такси и удържки, регламентирани съгласно КСО и Правилника за дейността на Фонда, като те са разгледани по – подробно в приложение 9, а задълженията на Фонда към Компанията са оповестени в приложение 8. Задълженията на Фонда към Компанията се уреждат в кратки срокове в зависимост от периодите на възникването им.

През 2021 г., респ. 2020 г., ДПФ „ДСК – Родина” не е осъществявал сделки със свързани лица извън таксите и удържките, оповестени по-горе.

Приложения към финансовия отчет

15. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Услугите по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

Окончателен данък в размер на 10% през 2021 г. се удържа при изтегляне на средства от партидите на осигурените лица съгласно разпоредбите на действащия Закон за данъците върху доходите на физическите лица.

16. Събития след датата на отчета

На 24 февруари 2022 г. започналият военен конфликт между Русия и Украйна, който продължава и към датата на издаване на този финансов отчет, води до сътресения на водещите финансови пазари по света., На Руската федерация са наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Проблемите с веригите на доставка, породени и от пандемията COVID-19, се очаква да се усложнят още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. Очаква се и значително повишаване на цените на петрола, газа и други суровини, както и повишена инфлация на глобално ниво. Към 31 декември 2021 г. Фондът няма експозиции към Русия или Украйна.

Поради непредсказуемата динамика и развитието на този конфликт, обхватът и ефектите върху дейността на Фонда, респективно за неговата бъдеща дейност, активи и пасиви, е сложно и практически невъзможно да бъдат оценени с точност на този етап. Първоначалната оценка на ръководството е, че не са идентифицирани обстоятелства и фактори, които да поставят под въпрос валидността на принципа-предположение за действащо предприятие.

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.